

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. OKTÓBER 3.
II. évfolyam, 260. szám.

Hétfő

Csehszlovákia átadta Lengyelországnak Teschent

Teljes rendben folyik a szudéta-német vidékek ürítése — Duff Cooper angol lengyel-részteli miniszter lemondott, mert nem ért egyet Chamberlain külpolitikájával — Német-francia megegyeződést készít elő Daladier — Imrédy magyar miniszterelnök rádióbeszéde

A napok óta tartó rendkívüli helyzetű feszültség az elmúlt huszonegy óra alatt örömdetesen engedett erejéből és amint a nemzetközi sajtó megítéli, a tartós béke biztosítottnak látszik. A köznyugalm helyreállítását több intézkedés segítette elő. Ezek közül elsősorban figyelemre méltóak az angol nemzetvédelmi minisztérium azon rendeletei, amelyek a brit haderők bekelétszámát kívánják újra visszaállítani. Hasonló intézkedésekről adtak hírt a külföldi rádióleadók Németország továbbá Belgium részéről is. Nagy megnyugvásra szolgált az is, hogy a müncheni határozatok első feltétele a szudéta-német területek első részeinek átadása simán és minden zavaró körülménytől mentesen ment végbe, továbbá, hogy Prága a póthatározatok értelmében nem várta meg a háromnapos határidőt, hanem legvégső erejű intézkedéseket tett a lengyel csehszlovák viszony békés rendezésére és a lengyel kisebbségi követelések kielégítésére. A nemzetközi politikai helyzet ettől eltekintve is igen kedvezően alakult. Ezt elsősorban is Chamberlain miniszterelnök további farradadásainak lehet köszönni, továbbá annak a híreknek, hogy Daladier miniszterelnök kedden a francia kamarában állítólag olyan értelmű beszédet fog tartani, amely felhívja a nemzeti szocialista kormányzatot egy a brit-német megegyeződéshez hasonló francia-német megegyeződés megkötésére. Bizakodóan ítélik meg a helyzetet ma már Berlinben és Rómában is, ahol Ciano gróf több igen fontos megbeszélést folytatott le. Fogadta többek között a brit, jugoszláv, lengyel és magyar követeket is. A jól informált Giornale d'Italia szerint a Csehszlovákiával kapcsolatos összes problémák kielégítően és továbbra is zökkenésmentesen nyernek teljes elintéztet, aminek egész Európa és az emberiség csak hasznát vallja. A helyzeti enyhülés gazdasági vonatkozásban is kedvezően éreztette hatását. Amerika és Európa tőzsdéiről mindenhol erős üzletkötéseket és nagymértű árfolyam megszilárdulást jelentenek, ami minden csejtire igazolása annak, hogy a gazdasági körök máris teljes mértékben értékeltek a beállott kedvező fordulatot.

Az újabb eseményekről jelentéseink a következőket mondják:

Hitler Berlinben

(BERLIN.) Hitler kancellár különvont szombat reggel érkezett az anhalti állomásra ahol óriási tömeg, harangzúgás és üdvözlőkiáltások közepette fogadta. A megérkező Führert a kormány tagjainak, a katonai, polgári előkelőségeknek élén Göring üdvözölte, majd lelkes ünneplés közepette vonult be Hitler a városba.

Hitler ellátogat a megszállási zónába

(BERLIN.) Jól informált körök szerint a német csapatok szombaton reggel elfoglalták a müncheni egyezmény szerinti első szudéta-német zónát, de idevonatkozóan hivatalos közleményt ez ideig nem adtak még ki. A megszállást előkészítő nemzetközi bizottság közben folytatja tanácskozásait. Magánforrásból származó hírek jelentik, hogy a megszállás tovább folytatódik és állítólag a harmadik megszállási zónába már maga Hitler kancellár is ellátogat. Ennek a területnek megszállása október 3. és 5. napjain fog végbemenni.

Ugyanakkor Londonból közlik, hogy a hadügyminiszter kijelentette miszerint több angol zászlóalj készen áll, hogy Csehszlovákiába induljon a szudéta-német vidékeken fentartani a rendet. Nem bizonyos azonban, hogy az angol katonák tényleg utba is fognak indulni. Szintén Londonból jelentik, hogy a szakértők rendkívül figyelemmel tanulmányozzák a német-cseh kérdésgyakorlati megoldásának lehetőségeit, illetve az ezzel kapcsolatos különböző jegyzékeket. A francia-angol tervezet

és a müncheni egyezmény között ugyan is jelentős különbségek vannak, mert az előbbi csak a szudéta-német többségi területek megszállását engedélyezte, míg a müncheni egyezmény a megszállandó területeket kiterjeszti. Ezen kívül a kiűritendő területeken semmi főle pusztítást nem szabad végezni és mindennemű javakat, ingóságokat, állatokat, arakat, sőt a hadianyagokat is ott kell hagyni. A müncheni egyezmény ezenkívül csak kisebb területeken teszi lehetővé a népszavazást nemzetközi bizottság előtt, míg az új csehszlovák állam területét Németország és Itália a csehszlovákiai lengyel és magyar kisebbségek ügyének rendezése után biztosítják. Ezzel kapcsolatosan tehát még sok megoldásra váró kérdés merül fel. A francia és angol lapok reá is mutatnak ezekre a mutakozó nehézségekre, amelyeket kölcsönös megértéssel kell áthidalni. A baloldali francia és angol lapok sajnálkozással is írnak arról a nehéz helyzetről, amelybe Csehszlovákia jutott és hangsúlyozzák, hogy az új állam életképességét minden tekintetben biztosítani kell nemzetközi segítség-sel.

A prágai kormány közleményei

(PRÁGA.) A csehszlovákiai rádióban a müncheni egyezménnyel kapcsolatban közleményt olvastak fel, amely szerint a csehszlovák köztársasággal, amely annyi áldozatot hozott a békéért, igazságtalanság történt. A csehszlovák kormány azonban hajlandó volt ezekre a messzemenő áldozatokra azért, hogy Európa békéjét elősegítse. Elvesztett stratégiai határainak egy nagy részét, vagyónának tekintélyes hányadát, de belenyugszik, mert szeme előtt a csehszlovák köztársaság és az állam népeinek egyetemes érdeke lebeg.

Ezzel kapcsolatosan közlik, hogy a prágai rádió pénteken este szöveget intézett a szudéta-németekhez, amelyben a kormány közli, hogy óriási áldozatokat hozott a békéért és lemondott olyan területekről, amelyek Morva és Csehországnak évszázados részei voltak. A csehszlovák kormány ezt a nagy áldozatot a szudéta-németek érdekében is tette és hinni akarja, hogy a szudéta-németek, mint férfiak, meg tudják becsülni az ellenfélnek ezt a tettét annak ellenfelének, amely úgy szereti nemzetét, ahogy a szudéta-németek a saját nemzetüket.

Semleges zóna

A brit kormánykörökhöz közelálló személyek közlése szerint, terv merült fel arra nézve, hogy a megszálló német hadsereg és a visszavonuló cseh hadsereg között állandó másfélmérföldes zónát jelöljenek ki és tartssanak be. Ezt a tervet a Berlinben székelő nemzetközi

végrehajtási bizottság elé fogják terjeszteni.

Jelképes átadás Lengyelországnak (VARSÓ.) A lengyel kormány hivatalos közleményben jelentést tett közre, hogy a csehszlovák kormány elfogadta a legutóbbi hozzá intézett jegyzékben foglalt feltételeket és ma, e hó 2-án délután jelképesen átadja Lengyelországnak az általa igényelt tescheni területeket. A jelképes átadást lengyel részről való ugyancsak jelképes megszállás fogja követni. Az átadás szintén turnusokban történik és október 10-ig befejezést nyer. Ugyancsak Varsóból közlik, hogy tegnap a lengyel főváros angol és francia követi felkeresték Beck lengyel külügyminisztert és felkérték arra, hogy mérsékelje igényeit és adjon haladékokat kormányra az ügy békés és gyors lebonyolítására, mert ebben az esetben Anglia és Franciaország is mindent elkövetnek, hogy a Lengyelországtól igényelt területek átadási alakításai békésen elrendeződjenek.

Csehszlovák jelentés Teschen átadásáról

(PRÁGA.) A csehszlovák kormány hivatalosan közölte, hogy a hozzáintézt legutóbbi lengyel feltételeket a Teschen és környékének kiűritését tiltakozva bár, de elfogadja és az átadásra vonatkozó tárgyalások lefolytatására nyolctagú miniszterközi bizottságot nevez ki. Ugyancsak Prágából közlik, hogy a cseh szlovák hadsereg vezetősége kötelezettéget vállalt a müncheni határozatok

legmesszebbmenő betartására és a rend és fegyelem megőrzésére.

Folyik a német bevonulás (BERLIN.) A német csapatok tegnap délután Egert és Franzeshadót rendben megszállották. Franzeshadból a további értesítések hiányoznak, mert a táviróvonalakat már előzőleg leszerelték.

UJABB PRÁGAI INTÉZKEDÉSEK

(PRÁGA.) (Havas.) Azok az ujoncok, akiknek október elsejével kellett volna bevonulni, rendelet kaptak, hogy mielőtt ezredeiknél jelentkezzenek, várják be a további utasításokat beosztásukat illetően. A lengyel nemzetiségű behívottakat viszont tegnap rendeletileg hazabocsájtották.

Chamberlain és Halifax tárgyalásai

(LONDON.) Halifax külügyminiszter tegnap délután felkereste Chamberlain miniszterelnököt és vele hosszabb megbeszélést folytatott. A megbeszélés a csehszlovákiai eseményekkel állott kapcsolatban. Kiszivárgott hírek szerint, a két államférfi felvetette azt a tervet, hogy a kedélyek lecsillapítása érdekében tanácsos lenne nyolctagú megfigyelő bizottságot küldeni ki Csehszlovákiába, amennyiben ebbe a prágai kormány beleegyeznék. Ezzel kapcsolatosan azt is közlik, hogy Chamberlain miniszterelnök az angol alsóház hétfő délutáni ülésén részletes beszámolót fog tartani a müncheni határozatokról, továbbá az angol szempontból még ennél is fontosabb német-brit megegyeződésről, amelyet, mint tudvalevő, Hitler kancellár és Chamberlain írtak alá.

Kezdődik a leszerelés

(LONDON.) Inskip nemzetvédelmi miniszter tegnap egész sor olyan intézkedést fogantatott, amelyek a brit szárazföldi, légi, valamint tengeri haderők fokozatos leszerelésére illetve bekelétszámra való csökkentésére szorítkoznak. Ezeket az intézkedéseket a nemzetvédelmi minisztérium minden egyes esetben közölte a dominiumok megbizottaival is.

FRANCIAORSZÁG VÁRJÁ DALADIER BESZÁMOLÓJÁT

(PÁRIS.) Daladier miniszterelnök tegnap délelőtti rendkívüli minisztertanácsot hívott egybe, amelyen elhatározták, hogy a kamarát kedden délután 4 órára hívják össze. A kamara ülésén Daladier nagy beszédben fogja ismertetni a müncheni megbeszéléseket és a külpolitika további várható fejleményeit. A beszéd beavatottak szerint újabb tanúságtétellel lesz Franciaország békekészségéről és nem tartják kizártnak azt sem, hogy Daladier részéről felszólítás fog érkezni Németország felé oly irányban, hogy a brit-német megegyeződéshez hasonló megegyeződést kössenek.

Az ülést különben egész Franciaországban feszült várakozás előzi meg.

TISZTELETADÁSOK CHAMBERLAINNAK

(PÁRIS.) A versaillesi községtanács elhatározta, hogy a város egyik utcáját Neville Chamberlain angol miniszterelnökről nevezi el, akit a béke megmentése körül érdemeiért egyben diszpolgárrá is választanak. Hasonló tiszteletadásban készülnek részesíteni Chamberlain más francia városok is.

HALAADÓ ISTENTISZTELE-
TEK

(LONDON.) A canterbury-i érsek elrendelte, hogy ma, vasárnap országsszer te hálaadó istentiszteleteket tartsanak a béke megmentése fölötti öröm kifejezésül. A könyörgésekben hálával kell megemlékezni Chamberlain miniszterelnök kivételes erőfeszítéseiről, de nem szabad megfeledkezni a csehszlovák köztársaságról sem, amely a béke érdekében messzemenő áldozatokat vállalt.

LEMONDOTT AZ ANGOL TEN-
GERÉSZETI MINISZTER

(LONDON.) Duff Cooper, a brit admirális első lordja tegnap délután beadta lemondását. A lemondást Chamberlain miniszterelnökhöz intézett levelében azzal indokolja, hogy nem ért egyet a kormány jelenlegi külpolitikai felfogásával és irányvezetésével. Egyben az erre vonatkozó észrevételeit, a parlamenti szokásoknak megfelelően hétfőn az alsóház ülésén interpelláció formájában fogja elmondani. Duff Cooper lépése nem keltett különösebb meglepetést, mert az angol közvélemény már előre sejtette ezt. A hétfői ülésre vonatkozólag egyebekben közlik, hogy először Duff Cooper fogja elmondani indokait, utána Chamberlain miniszterelnök fogja megtartani exozéját, amelyhez a következők szólnak hozzá: Attlee, munkaspárti vezér, Sinclair, a radikálisok vezetője, Lloyd George, Churchill és végezetül Eden.

PRÁGAI JELENTÉS TESCHEN
ÁTADÁSÁRÓL

(PRÁGA.) Szombaton délután három óra 30 perckor a következő közleményt adták ki: A csehszlovák kormány ma összeült a prágai kastélyban Benes elnökletével és a legnagyobb figyelemmel megvizsgálta azt a lengyel javaslatot, amely szeptember 30-iki dátummal ultimátumot tartalmaz a tescheni kerület egy részének átadására. A kérdés feletti beható tanácskozás után tekintettel a nemzetközi helyzet nehézségére és a müncheni határozatokkal kapcsolatos körülményekre, a csehszlovák kormány számára nem maradt más határozathozatali lehetőség, mint a lengyel javaslatok elfogadása. A kormány ezt a nehéz elhatározást a politikai pártok felelős tényezőivel teljes egyetértésben határozta el, tudatában annak, hogy egy más határozat csak újabb komplikációkat okozhatott volna. A varsói Pat ügynökség ezzel kapcsolatosan jelenti, hogy a tescheni lakosság nagy meglepedéssel fogadta a hírt. A Teschen lengyel és cseh részeit elválasztó hídon sok ember össze sereglett, a lengyel himnuszt énekelték és a határcőlopőket elvitték a pictérre. Délután 4 órakor egy csehszlovák tábornok érkezett a helyszínre, mebeszélte a lengyel csapatok parancsnokával a cseh csapatok visszavonásának technikai módjait és a lengyel közigazgatás működésbe lépését. Lengyelországban ezzel kapcsolatosan nagy ünneplő tüntetések voltak.

POLYIK A SZUDÉTA-NÉMET
TERÜLETEK ÁTADÁSA

(PRÁGA.) A kormány ugyancsak szombaton délután 3 óra 30 perckor az előbbi közleményt adta ki: A müncheni egyezmény értelmében, amelyet a csehszlovák kormány is ratifikált, a Német országnak átengedendő területek első részének kiürítése megkezdődött és ma tovább folytatódik. Ebben a dél csehországi erdős vidéken találhatók többek között Volary és Visnovod helységek. Október elsején a csehszlovák hadseregnek első sorban a Knizecivoda ut által határolt területet kellett kiürítenie a német csapatok számára, azután a Vlatva folyótól Fridaváig terjedő területet ürítették ki.

Ezeket a vidékeket a német csapatok nem vették még birtokba, de a Fridavából jövő utat Prahnivotonon át egészen Reuterschlag helységig terjedő területet már elfoglalták a német csapatok. Biztonsági okokból egy 3 kilométer széles zónát létesítettek. Ezt a csehszlovák csapatoknak ki kellett üríteniük, hogy Vlatvától délre másfél kilométernyire megállhassanak és a folyón átmenhessenek. Ez a kiürítés ok-

tóber elsején délután két óráig történt meg és a német csapatok követték őket átélve a régi határokon ugyanebben az időben. Különböző intézkedéseket kellett tenni arra nézve, hogy egyes elszigetelt csehszlovák egységek, amelyeknek nem volt idejük megkapni a rendelkezéseket, visszatérhessenek csak-

Részletek Duff Cooper lemondásáról

(LONDON.) Duff Cooper lemondó levelében ezeket írja: Rendkívül fájdalmas számomra, hogy a nagy győzelem pillanatában kényszerítve vagyok ezt az ellentétet jelző levelet elküldeni. Azokból az okokból, amelyeket önök ismernek és amelyeket az alsóházban ki fogok fejteni, ellene vagyok a jelenlegi külpolitikának, amelyet a kormány folytat és folytatni kíván. Ilyen körülmények között kérem lemondásom elfogadását. Sajnálom, hogy megválni vagyok kénytelen attól a tárcától, melynek ügyeit olyan szeretettel végeztem. Levelére Chamberlain a következőkben válaszolt: Megkaptam levelét és személyileg fájlalom álláspontját. Meg vagyok győződve, hogy az a külpolitika, amelyet ön tévesnek ismer, helyes. Éppen ezért lemondását öfelseje elé terjesztem, teljes elismeréssel eddig elvégzett munkája iránt és hiszem, hogy a politikai ellentétet ellenére sem szakadnak meg közöttük a személyi kapcsolatok.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy az angol tengerészeti hivatal a tartalékos tiszteket és legénységet, valamint a kisegítő személyzet amelyet szolgálatra behívott, hazabocsátja. Londonból egyébként Csehszlovákiába még semmiféle katonai alakulatot nem küldtek.

FLANDIN ÜDVÖZLŐ
TÁVIRATA HITLERHEZ

(PÁRIS.) Flandin, volt francia miniszterelnök üdvözlő táviratot intézett Hitlerhez, amelyben szerencsekívánatait fejezi ki a müncheni megegyezéssel kapcsolatosan és azt a reményét, hogy a négy nagyhatalom megegyezéséből további békés európai együttműködés

Megoldódik a gyarmat-kérdés

(PÁRIS.) A Newyork Herald londoni értesítése szerint, beavatott körökből származó hírek szerint azt állítja, hogy rövidesen újabb nemzetközi értekezlet ül össze, amelyen Anglia hajlandóságát nyilvánítja ki arra nézve, hogy egy-két afrikai gyarmatot visszaadjon Németországnak. Anglia egyben felhívja Franciaországot, hogy ezt a példát a magáról részéről is kövesse. Tervezik egy nemzetközi gazdasági értekezlet összehívását is, talán még ez év folyamán, amelynek előkészítő munkálait Cordell Hull amerikai külügyminiszter végzi.

IMRÉDY MAGYAR MINISZ-
TERELNÖK RÁDIÓBESZÉDE

(BUDAPEST.) Imrédy magyar miniszterelnök romániai időszámítás szerint szombaton este fél 9 órakor rádióbeszédet tartott, amelyben a nemzetközi helyzettel foglalkozott.

Kijelentette, hogy a müncheni találkozó nagy nemzetközi jelentősége van. Magyarország reméli, hogy a müncheni egyezményből kifolyólag Olaszország és Németország támogatása mellett és az önrendelkezési jog alapján, az egyenlő elbánás elvével, a megfelelő igények is kellő kiegyenlítést nyernek. A magyar kormány, amely állandóan napirenden tartja ezt a kérdést, megteszi a megfelelő lépéseket arra nézve, hogy Prága-Budapest között békés megállapodással rendeződjének a fennálló függő kérdések és az ellentétek barátságos rendezést nyerjenek. A magyar közvélemény nyugalma és fegyelmettségére van szükség, hogy ez a rendezés minden idegesítő körülmény nélkül mehessen végbe.

A magyar kormány egyébként szombaton délután kétórás minisztertanácsot tartott, amelyen Imrédy miniszterelnök adott részletes beszámolót a müncheni egyezményről és a vele kapcsolatos kérdésekről.

pategységeikhez. Ugyanakkor intézkedés történt a megsemmisítésre, vagy legalább is kielégítő jelzésére az aláaknázott vidékeknek, amelyek a régi cseh területeken feküdtek. Hat határmenti ponton tartják különben most fenn a cseh-német hadseregek egymással az érintkezést.

alakul ki. Párisban egyes körökben nyugtalanságot keltettek a német-angol közlekedési hírek, de illetékes helyről hangsúlyozták, hogy Chamberlain és Hitler közvetlen tárgyalásai Daladier előzetes tudomásával történtek. Prágában egyébként meglepedést keltett a csehszlovák-lengyel megegyezés híre, mert a Times szerint ezzel újabb bizonyodalmakat sikerült elkerülni. Ugyan csak Párisból jelentik, hogy a francia kormány rövidesen kinevezi római nagykövét és erre a tisztségre Chamberlain volt nagykövét, Pietry volt hadügyminiszter és Mislter, a képviselőház külügyi bizottságának elnökének neveit emlegetik.

PRÁGÁBAN HELYREÁLLT
A NYUGALOM

(PRÁGA.) A csehszlovák fővárosban az utcák kezdik visszanyerni külső nyugalmas képüket. Az utcákon nagy tömeg hullámszik, amely az seményeket tárgyalja. Több francia és angol lapot nem engedtek be az országba. A világitást, amely hetek óta esti sötétségbe borította a várost, újból helyreállították. Vevrecka propagandagyi miniszter a rádióban beszédet tartott, kijelentve, hogy a csehszlovák állam új keret között is becsületes munkát fog végezni és az új hazában a csehek, szlovákok és rutének szorosabban működnek össze az állam javára és érdekeiért teljesebb erővel tudnak együttműködni és jobban megérthetik egymást és könnyebben létesíthetnek szorosabb gazdasági együttműködést szomszédjaikkal. Október 10-ig az új határvonalaknak ki kell alakulniuk és az átmeneti helyzetnél a nemzet teljes felelősségére és öntudatára van szükség.

A NOBEL-BÉKEDIJRA AJÁNL
JÁK CHAMBERLAIN

(STOCKHOLM.) Illetékes körökben azt tervezik, hogy a legközelebbi béke Nobel-díjra ajánlják Chamberlain miniszterelnököt. A lisszaboni Diario de Notizie című lap közlése szerint Portugáliában mozgalom indult meg, hogy a város főterén Chamberlainnak emlékművet létesítsenek ezzel a felirattal: „Chamberlainnak, a hála anyák.” A hollandiai Batáviában egy nagy gyűjtési akció indult meg Chamberlain munkásságát megőrkítő alapítványra. Londonban egy ismeretlen személyiség 10.000 fontos alapítványt létesített Chamberlain nevére, amelynek kamatait Birminghami származású diákoknak juttatják, mert Chamberlain ennek a városnak volt hosszú időn át polgármestere. Birmingham városa, amely egyben szülővárosa is Chamberlainnak október 11-re őrési aranyünnepséget készít elő a miniszterelnök tiszteletére, aki akkor tart választóinak beszámolót.

A MOLDA FELÉ NYOMUL-
NAK ELŐ A BEVONULÓ NÉ-
MET HADAK

(BERLIN.) Hivatalos jelentés szerint a Csehszlovákiába bevonuló német hadak a Moldova folyó felé lassan nyomulnak elő.

HAZASZÁLLITJÁK SPANYOL-
ORSZÁGBÓL AZ AMERIKAI ÖN-
KÉNTESÉKET

(NEWYORK.) A Spanyolországban harcoló amerikai önkénteseket most mind hazaszállítják. A hazaszállításhoz szükséges összeg összegyűjtése megkezdődött.

— Irország fizeti adósságait. Londonból jelentik: Irország 10 millió fontstering adósságot fizetett meg Nagybritániának a Londonban nemrég kötött kereskedelmi egyezmény alapján.

Tessedzés

Világrekordot futott Mäki, a hirneves finn futóbajnok 10.000 méteren. Ideje: 30 perc 02.00 mp. A régi rekordot Salminen tartotta 30 perc 0.56 mp-cel.

Svédország—Németország 6:1. Stockholmban találkozott a két ország birkózó válogatott csapata, amelynek küzdelméből a svédek kerültek ki győztesen.

Férfi — a magasugrás női világrekordere. Berlinből jelentik: A sportéletnek nagy szenzációja van. Megállapították, hogy Rotjen Dora, a magasugrás női világrekordere, aki csak nemrégiben döntötte meg a magyar Csák Ibolya olimpiai bajnoknő rekordját — férfi. Rotjen „kisasszonyról” most kiderült, hogy tulajdonképpen férfi és így, mint egy lengyel gerelyvető nő „kollégájával” történt, az ő „női” világrekordját is érvényteleníteni fogják.

Bucurestiben október 16—17 napjain fognak lezajlani a nemzeti dekatonbajnokság küzdelmei.

— Ezüstlakodalm. Az elmúlt napokban teljes csendben, szinte nyilvánosság teljes kizárásával ünnepelte meg ezüstlakodalmát a magyarság népszerű és közbecsülésben álló vezető egyénisége, dr. gróf Bethlen György és felesége, br. Jósika Paula, akit viszont mint a magyarság egyik játékonyságáról nemes szívről, áldozatkészségéről és sokoldalú önzetlen, társadalmi tevékenységéről ismeri, nagyszonyt a legteljesebb szeretet és becsülés övez. Bár az ezüstlakodalmom ünnepe a legteljesebb csendben ment végbe, mégis a város minden rétegéből rengetegen ragadták meg az alkalmat, hogy kifejezésre juttassák szeretetüket és becsülésüket a köztisztletnek örvendő előkelő házaspár iránt. Ehhez a rü és nagyértékű, sokfelé elágazó tevékenységet, amelyet ez a szerénységgel tiszteletadashoz pedig osztatlanul csatlakozik mindenki, aki látja azt a széleskörű példát mutató arisztokrata-házaspár a magyar közélet minden vonatkozásában elvégzett a múltban és jelenleg is végez. A magyar sajtónak is kötelessége illő tiszteletadással megemlékezni erről a szerény jubileumról, amely azonban jelentőségében mégis messze kiemelkedik a mindennapi események közül. Az egész magyarság reméli is, hogy ezt az ezüstlakodalmat még sok hasonló jubileum fogja teljes egészében és megfelelődedéssel követni a köztisztletben álló előkelő házaspár életében.

— Október elsejével nyugatomba vonult a kolozsvári egyetem és felső kereskedelmi akadémia több tanára. Megírtuk, hogy október elsejével a romániai egyetem és felsőiskolák több tanára nyugatomba vonul, köztük dr. Constantin Anghelescu egyetemi tanár, volt miniszter, koronatanácsos is. A nyugdíjazásokkal kapcsolatosan az egyetem több tanára is nyugatomba vonult, míg a felsőbb kereskedelmi akadémia tanárai közül Morianu Gheorghe, Atanasescu Vasile és Voinea Ioan professzorok vonultak nyugatomba. Az aradi teológia dr. Iustin Suciu, Atanasie Lipovan és dr. Theodor Botis, a kolozsvári egyetem bölcsészeti karáról pedig Kovács István és Róth Augustin egyetemi tanárok vonultak nyugatomba.

— A romániai hat nagy gyümölcsraktár egymillió 200 ezer lej befektetéssel megkezdte működését. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium egymillió 200 ezer lejt bocsátott annak a gyümölcsraktárnak a rendelkezésére, amely raktárakban a gyümölcsstermelő idegi gyümölcsöket fogják elraktározni és értékesítését egységes irányítás mellett végezni. A hat nagy gyümölcsraktár mindenikét tíz vagon gyümölcs befogadására rendezték be. A raktárakban első sorban almát, körtét és szőlőt helyeznek el s ezeknek az értékesítését fogják egységesen irányítani.

— Október elsejétől a téli hivatalos órák léptek életbe a romániai államvasutaknál. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóságának rendelete értelmében a romániai államvasutak összes hivatalainál ugy a belső, mint a külső szolgálati ágakban október elsejével a téli munkaidő, illetve hivatalos órák léptek életbe.

Kikre vonatkozik az iparvállalatok megtekintetisének tilalma?

(BUCURESTI.) A nemzetgazdasági minisztérium — mint megírtuk — szeptember 7-én rendeletet adott ki, amelynek értelmében a romániai iparvállalatok működéséről, termelési kapacitásáról, csak a minisztérium külön engedélye alapján adható, harmadik személyeknek felvilágosítás és az iparvállalatok üzemei is, csak külön miniszteri engedély alapján tekinthetők meg idegenek részéről. A nemzetgazdasági minisztérium most új rendeletében kiegészítéssel közli, hogy az iparvállalatok megtekintésének tilalma nem vonatkozik azokra a hatóságokra és hivatalos közegekre, amelyeknek, illetve akiknek hivatalos jelleggel van szükségük az iparvállalatok vonatkozó adataira és akik korlátozás nélkül jogosultak az ipari üzemek meglátogatására és ellenőrzésére. Az iskolák növendékei és tanárai pedig, amennyiben tanulmányi célból akarnak megtekinteni valamilyen iparvállalatot, az illetékes kerületi iparfelügyelőségtől kérhetnek és kaphatnak erre nézve engedélyt.

Miért nem kaphatta meg Goldenberg kereskedő az állampolgársági bizonyítványt?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi közigazgatási bíróság tegnap vette tárgyalás alá Goldenberg Samu jelenleg bucurestii kereskedő felelősségét, amelyet Alparét község előjáróságának határozata ellen nyújtott be. A kereskedő felelősségében előadta, hogy a község előjárósága sorozatosan megismételt kérésére sem iktatta őt és családtagjait be a román állampolgárok névjegyzékébe. A községi előjáróság nem állított ki részére állampolgársági bizonyítványt, amelyre pedig a folyamatban lévő felülvizsgálat alkalmával elengedhetetlenül szüksége van. A közigazgatási bíróság megállapította azt, hogy Goldenberg Samu elmulasztotta a törvényes időben a jelentkezést az állampolgársági névjegyzékben való felvétele iránt, a felelősségét elutasította, kimondva, hogy egyetlen közigazgatási hatóság sem kötelezhető arra, hogy állampolgársági bizonyítványt állítson ki olyan kérelmező részére, aki nem szerepel a román állampolgárok hivatalos névjegyzékében.

Meghosszabbítják a régi vám- és monopolbíróságok kedvezményes fizetésének október elsején lejárt határidejét

(BUCURESTI.) A folyó évi október elsején lejárt a vámkihágások és a csezsmonopóliumról szóló törvény ellen elkövetett régi kihágások kedvezményes rendezésének határideje. Tekintettel arra, hogy még számos, régi kihágás miatt kiírt büntetéspénzt nem fizettek le az érdekelték, a pénzügyminisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy október elsején lejárt rendezési határidőt meghosszabbítja. Az érvényben levő rendelkezések értelmében az ilyen természetű büntetéspénzek tíz százaléka készpénzben fizetendő, 20 százaléka pedig a 1935 évi 3 százalékos országfejlesztési kölcsön kötvényeivel, vagy pedig adóbonokkal.

— Időjárásjelentés. A bucurestii időjárásutató intézet jelentése: Emelkedő légnyomás, váltakozó többnyire borult égbolttal, gyenge szél, kisebb hőmérséklet emelkedéssel. Reggel és este köd.

— Kövekkel dobálták meg a constantai gyorsvonatot. Bucurestiből jelentik: A constantai gyorsvonatot amely a főváros felé igyekezett, Medgidia állomás közelében pásztorgyerekek kövekkel dobálták meg. A kövek bezúzták az étkezőkocsi ablakait és az üvegszilánkok megsebesítettek gy. R. Bascov nevű utazó kisleányt. A hatósági vizsgálat megindult.

Varga Béla dr. unitárius püspököt ma iktatja be diszes méltóságába az unitárius egyházi főtanács

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az egyházi főtanács vasárnapi ünnepi ülését megelőzően, tegnap a különböző unitárius testületek tartották meg szokásos üléseiket. Szombaton délelőtt a Lelkész Kör tartotta meg választmányi ülését, majd pedig közgyűlést, amelyen részletes beszámoló hangzott el a kör munkásságáról és a lelkeztovábbképzés gyakorlati eredményeiről. A Lelkész Kör tanácskozásai után az unitárius nőszövetségek tartották meg közös közgyűlést, amelyen a nők értékes munkálkodásáról adtak számot az egyház keretein belül. Délután került sor az Unitárius Irodalmi Társaság ülésére, majd ezt követően a Dávid Ferenc Egyetartotta meg közgyűlést. Este a nőszövetség rendezésében magasszínvonalu tempelomi hangverseny volt, amelyen dr. Gündischné Fogarassy Klára — s Zsizsmann Rezső karnagy nagy sikerrel szerepeltek. A szombati nap műsorát a nőszövetség helyiségében rendezett ismerkedési estély fejezte be, amelyen az ifjúság a késő éjszakai órákig a legjobban hangulatban szórakozott.

Az unitáriusok nagy napjainak fénypontja vasárnap zajlik le. Délelőtt 9 órakor kezd meg tanácskozásait az egyházi főtanács. Az elnöki megnyitó után kerül sor dr. Kiss Elek egyházkerületi főjegyző és az új egyházi tanácsosok valamint az új esperesek és felügyelők gondnokok megerősítésére és esküdtételére. A főtanács tagjai ezután a templomba vonulnak, ahol diszes külsőségek között iktatják be dr. Varga Béla püspököt.

Oktober 10.-én kezd meg működését az ujonnan létesített kolozsvári bűnügyi tábla

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Szeptember 15-én a királyi törvényrendelet után megjelent végrehajtási utasítás alapján — amint már megírtuk — megalakult a bűnügyi tábla. Ennek a hatáskörébe utalták a megszünt esküdtszék illetékességébe tartozó ügyeket a sajtóperek kivételével. Az eltelt hetek alatt a kolozsvári tábla körzetébe tartozó törvényszékek beküldötték a bűnügyi táblához azokról az ügyekről az iratcsomókat, amelyek a közeljövőben tárgyalásra kerülnek. A bűnügyi tábla dr. Zaharia Emil táblai elnök elnöklével október 10-én kezd meg a tárgyalásokat.

A jelenleg tárgyalásra kitűzött ügyek között a legsúlyosabb büntetési iratai a dési törvényszéktől származnak. A vádlottak Hurducas Ioan, Sándor Géza, Teodor Gheorghe, Varga Dezső és Sándor Gézáné, akik 1937 tavaszán Kékes Szamos megyei községben behatoltak özvegy Bányainé házába akitől követelték, hogy a pénzt adja át. Az öreg

Továbbra is vizsgálati fogságban tartják a legionista propaganda és tiltott gyűlés vádja miatt letartóztatott gorbói gazdákat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) E hónap elején történt, hogy megjelent a szamosmegyei Garbó községben egy férfi. Dr. Apostolescu állatorvosnak adta ki magát és rövid ottartózkodás után bizalmas megbeszéléseket kezdett a falu több lakosával. Kiderült, hogy az iránt tudakozódott, hogy közülük ki volt legionista. Ezeket azután egyik este a környéken elterülő egyik erdőben megbeszélésre hívta össze. Itt — amint az ügyben később kiadott letartóztatási parancs állítja — állítólag a betiltott és megszüntetett legionista párt ügyeit tárgyalták volna és a tárgyalások folyamán a titokzatos dr. Apostolescu olyan kijelentéseket tett volna, amelyek súlyosan beleütköznek a fennálló rendelkezésekbe.

Az éjjeli tanácskozásról értesült a csendőrmester, aki azután másnap jelentést tett az ügyről a katonai ügyész-

seggnek a hová kihallgatásra idézték meg a gyűlés állítólagos résztvevőit. Marian Ioan Capraru Gavril, Pop Vasile, Ghiran Ioan, Muresan Todor, Corran Ioan, Prundus Gavril és Florian Lazar lakosokat, akiket a kihallgatásuk után nyomban letartóztattak. A nyolc gazda tegnap került a helyi katonai törvényszék vádtanácsa elé.

A tárgyalás folyamán Metianu ügyész az állambiztonságra való tekintettel további fogvatartásukat kérte míg ügyvédjük, Mircea Georgescu azt hangoztatta, hogy az igazi bűnösök nem a gazdák, akik csak kényszerből tettek szerte beismerő vallomást, hanem az a titokzatos dr. Apostolescu, aki azonban nyomtalanul eltűnt és kérte a gyanúsítottak szabadlábrahelyezését. A törvény szerk azonban további fogvatartásukat rendelte el.

Ugancsak megerősítette a katonai törvényszék dr. Morar Alexandru kolozsvári ügyvédnek és a társadalmi rend felforgatásával vádolt társainak Opris Romulusnak, Mane Ioannak, Acru Gheorghenak Cioceanu Haralambienek és Fantana Constantinnak letartóztatását is.

Recler jelenti:

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök és Halifax lord a hét végét a brit fővárosban töltik.

(PARIS.) A belügyminisztérium a mára hirdetett kommunista nagygyűlés megtartását nem engedélyezte.

(LONDON.) A londoni tőzsde a hét végét nagy árnyereggel zárta. Az értékpapírok egy hét alatt átlag 18 százalékkal emelkedtek.

(BORDEAUX.) A hatóságok letartóztattak két egyént, akik hamis utlevéllel akarták elhagyni a kikötőt. Gyanu szerint részük volt az utóbbi időkben gyakori vált politikai jellegű bosszú-gyilkosságokban.

(CHERBOURG.) A német Bremen hajó Amerikába menet kikötött Cherbourgban, ahol igen nagy lelkesedéssel fogadták. Hónapok óta ugyanis ez az első eset, hogy a német óceánjárók közül valamelyik kikötött egy francia városban. Ugyanakkor jelentik, hogy a német-angol-amerikai hajójáratoknál is ismét normálisra vált a forgalom.

(STOCKHOLM.) A megenyhült európai helyzetre való tekintettel a héten megtartják a királyi vadászatot.

(BRÜSSZEL.) Megjelent a belga leszerelési rendelet és ugyanakkor visszavonták az elsőrendű nyersanyagok kiviteli tilalmát is.

(BOMBAY.) A kongresszus-párt Bombayben rendez meg őszi nagygyűlést. Az előadó Nahrarhaval Nehru a párt volt elnöke lesz.

(LONDON.) Az e hó 10-én megtartandó menekültügyi kongresszuson, tekintettel a Csehszlovákia felől várható újabb emigrációra, Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok megbízottai határozott javaslatokat fognak tenni a kivándorlási kényszerítettek felszámolására és befogadására.

(KIEL.) A tengeri kikötőt, amelyben az utóbbi hetekben szigorú ellenőrzést léptettek érvénybe, ismét szabaddá tették.

(MAJNAI-FRANKFURT.) Az újonnan épített Zeppelin óriás-hajó a Harmadik Birodalom és az USA között fog közlekedni.

(LIMA.) A perui kormány az utóbbi észlelt kommunista szervezkedésre való tekintettel két gyűjtő tábor felépítésére szánta el magát.

(VARSO.) A lengyel sajtó szerint a szovjet diplomáciai karban nagy változások várhatók és nincs kizárva, hogy az összes európai követeket kicserélik.

(VARSO.) Visinszky főállamügyész halálos ítéletet kért arra a 12 chabarowszki vasuti főtisztviselőre, akiket 27 rendbeli kisiklás, összeütközés stb. előidézésével vádoltak.

(MOSKVA.) Schmidt professzor és négy társa újabb északi sarki expedícióra készülnek, amelyhez Sztalin külön jóváhagyását is megszerezte. Ez a tény cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Schmidt professzort politikai okok folytán vád alá helyezték volna.

(SZÓFIA.) Kioszevanoff miniszterelnök és kormánya rendkívüli ülést tartottak, amelyen a müncheni egyezmény folytán várható politikai fordulatokat mérlegelték.

(DEBRECEN.) Elmaradnak a debreceni kollégium jubileumi ünnepségei.

(BERLIN.) E hó 15-én új német-francia kereskedelmi tárgyalások kezdődnek. A francia delegációt nagy ünnepséggel várják a német fővárosban.

(LONDON.) A lakosság, amely erején felül ellátta magát élelmiszerekkel, most féláron igyekszik tudni rajtuk, tekintettel arra, hogy a kereskedők nem hajlandók azokat visszavenni.

(BIRMINGHAM.) Az egyik Birmingham közelébeni vashámorban súlyos szerencsétlenség történt. Egy olvasztó kemence eddig ismeretlen oknál fogva megrepedt és a kiömlő gázak négy munkást megölték. A vizsgálat megindult.

— Új típusú vadászpilóta gépekkel kísérleteznek Hollandiában. Hágából jelentik: Nagyszerű kísérletek folytak most egy új típusú vadászpilóta géppel, amelynek segítségével óránkénti 504 kilométeres gyorsaságot sikerült elérni. Ilyen gyorsaságot hasonló típusú gép még nem tudott eddig felmutatni.

A kolozsvári Munkaközvetítő Hivatal 4 hónap alatt 1383 munkanélkülit juttatott foglalkozáshoz

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Munkaközvetítő Hivatal Alexandru Nitulescu vezetésével, eredményes működést fejtett ki ebben az évben is, számos munkanélküli munkást helyezve el a különböző kolozsvári iparvállalatoknál és üzemeknél. A Munkaközvetítő Hivatal tevékenységét Erdély többi városaira is kiterjesztette, így a folyó év utolsó négy hónapjában összesen 1383 munkanélkülit juttatott kenyérhez. Május hónapban 493, júniusban 330, júliusban 219, augusztusban pedig 228 munkanélkülit helyezett el a Munkaközvetítő Hivatal. Általában csak kevés oly hónap volt ennek az évnek a folyamán amikor a munkakinál felülmulta a keresetet. A Munkaközvetítő Hivatal eredményes tevékenységével szociális szempontokból is nagyfontosságú szerepet tölt be.

Katonai törvényszék elé került a megvesztegetéssel és foglaltszabadítással vádolt szamosújvári fogházi felügyelő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az elmúlt hónap folyamán a szamosújvári fiatakorúak fogházában ugyanúgy, mint az ország többi fogházaiban is szigorú vizsgálatot rendeltek el. A vizsgálatot egy a fővárosból kiküldött felügyelő folytatta és az szenzációs eredménnyel végződött. A felügyelő rendelkezése felfüggesztetté állásából és letartóztatták Labontiu Ioant, a szamosújvári fiatakorúak fogháza őrszemélyzetének egyik tagját, akiről a felügyelő a rabok kihallgatása alapján megállapította, hogy pénzt fogadott el raboktól, különféle illegális cselekmények elvégzésére. Az ügy azonban ezzel nem fejeződött be. Házkutatást tartottak a fogházi lakásán, amely alkalmával fegyvereket is találtak nála, hol ott a fiatakorúak fogházában az öröknek tilos volt a fegyverviselés.

A házkutatás és vizsgálat eredményeképpen Labontiu Ioan megvesztegetés és foglaltszabadítás megkísérlése miatt került a katonai törvényszék vádtanácsa elé. Ugyanis a vizsgálatot végző felügyelő jelentése szerint Labontiu a fegyverek segítségével a foglyokat akarta kiszabadítani. A tanács rövid tárgyalás után — tekintettel arra, hogy ügyében a katonai törvényszéki vizsgálat nem fejeződött be — további fogvatartását rendelte el.

— Jármiösszeütközés a Regele Ferdinand-uton. Tegnap délután könnyen végzetessé válható autó és motorkerékpár szerencsétlenség történt a Regele Ferdinand és a Stoiescu-uccák sarkán. A 440-es számú taxi, amelyet Buiac Josif sofőr vezetett szabályszerű sebességgel haladt az állomás felé. Amikor a Regere Ferdinand és a Stroiescu-ut sarkára ért, az uccából hirtelen előtűnt Edelstein Géza Sos Somesul 4. szám alatti lakos 1361. rendszámú motorkerékpárjával. Edelstein későn vette észre a gépkocsit, amelynek hátsó kerekébe beleszaladt és az ütéstre zuhant, de szerencsére az ijedségen kívül egyéb baja nem történt. Az ügyben a IV. kerületi rendőrség folytatja a vizsgálatot.

— Növekedik az orosz-német áruforgalom. Berlinből jelentik: Az orosz-német áruforgalom újabb növekedést mutat. A két ország áruforgalma az elmúlt hónapban 12 millió márkával ismét emelkedett.

— Halálra gázolta a mozdony a vasutat. A nagykarolyi vasuti állomáson a tolató-mozdony halálra gázolta Rotaru Gheorghe vasutast. Az ügyészség megindította a vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy a szerencsétlen vasutas haláláért kit terhel a felelősség.

A kormány gondoskodni kíván a mezőgazdasági termelés mennyiségi és minőségi emeléséről

(BUCURESTI.) A miniszterelnökség közli: A központi egyháztanács értesítése szerint a nemzeti egyház nagy kongresszusát, amelyet október 14-re összehívtak bizonytalan időre elhalasztottak.

EMELIK AZ ORSZÁG MEZŐGAZDASÁGI TERMELÉSÉT

A jövő évi nemzeti buza és kukorica verseny előkészítő bizottság, amely a földművelésügyi minisztérium keretei között működik rövidesen összeül. A bizottság pontos irányelveket dolgoz ki arra nézve, hogy miképpen lehetne az ország mezőgazdasági termelésének mennyiségét és minőségét fokozni.

NYUGALOMBA VONULT A POSTA VEZÉRIGAZGATÓJA

(BUCURESTI.) A posta és távirda vezérigazgatója, I. Pitulescu mérnök október 1-ével nyugalomba vonul. Munkakörének ellátásával I. Constantinescu vezérigazgató helyettesét bízták meg.

A CFR INTÉZKEDÉSEI

(BUCURESTI.) A CFR vezérigazgató sága további intézkedésig meghosszabbította azt a szállítási díjkedvezményt, amelyet a Bucuresti rendeltetéssel utba indított tűzifaszállítmányok élveztek. A CFR egy másik rendelkezése értelmében a külföldre utazó diákok az

év folyamán bármelyik helységből indulva a határig 50 százalékos utazási kedvezményt élvezhetnek. Az idevonatkozó rendelkezést az alárendelt vasuti hatóságok rövidesen megkapják. A CFR egy harmadik rendelkezése értelmében szigorúan fognak eljárni azokkal a vasuti bérletekkel, vagy kedvezményes igazolványokkal utazó személyek ellen, akik igazolványaik birtokában különféle meg nem engedett árukat szállítanak. Jövőben ilyen esetekben az illetőkkel szemben nemcsak a megfelelő büntetéseket fogják alkalmazni, hanem ezenfelül bérleteiket, vagy jegyüket elkobozzák.

GONDOSKODÁS TÖRTÉNIK A FRANCIAORSZÁGBAN ELTEMETETT ROMÁN KATONÁK SIRJAIÓRÓL

(PÁRIS.) Az a szövetség, amely a német hadifogságban elpusztult és francia földön eltemetett román katonák sirjait gondozza, pontos kimutatást állított össze és megállapította, hogy 52 franciaországi temetőben 5387 román katonát van eltemetve. Ezt a kimutatást most megfelelő térképpel egészítették ki, amely feltünteti a temetőket és a Szövetség gondoskodni fog a sírok megfelelő gondozásáról.

A közigazgatási bíróság elvi jelentőségű ítélete értelmében

A városok vezetősége szuverén a közterek és piacok kijelölésénél

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes perben hozott ítéletet a kolozsvári közigazgatási bíróság Deciu-Ciurdariu-Constantinescu tanácsa. A pert a megyesi Háztulajdonosok Szövetsége indította Medgyes város polgármesteri hivatala ellen. Az 1936. évben Medgyes város polgármesteri hivatala az érdekelt háztulajdonosok hozzájárulásával kiköveztette a Károly király utról nyíló piacteret. A város akkori vezetősége ezzel indokolta a kövezési munkálatokat és a háztulajdonosoktól igényelt anyagi hozzájárulást a költségekhez, hogy ezt a teret továbbra is a piac színhelyül fogják használni. A folyó évben azonban Medgyes város mostani vezetősége az egészségügyi bizottság javaslata alap

ján, amely a közegészségügy szempontjából kifogásolta a piactér helyét, a piactert a város más részére helyezte át.

A városi tanácsnak ezen intézkedése ellen indított pert a megyesi Háztulajdonosok Szövetsége, amely azt kifogásolta, hogy a háztulajdonosok anyagi hozzájárulásával kiköveztett tér, piac jellegének megszüntetése érdekében csökkentette a piactéren levő házakat. A közigazgatási bíróság a háztulajdonosok keresetét elutasította elvileg jelentőségű ítéletben mondva ki azt, hogy a polgármesteri hivatal szuverén a köz- és a piacterek kijelölése tekintetében és nem követhet el semmiféle szabálytalanságot és törvényteleniséget, akkor, amikor a piac terét más helyen jelölte ki.

Amíg a piacon bevásárolni volt, addig csavargás miatt letartóztatták a vályogvető cigány feleségét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A múlt hét keddjén történt, hogy Maran Nicolae bánffyuhunyadi vályogvető cigány utnak indult két gebéjével, szekérével és abban a feleségével. Kolozsvár felé, hogy itt kisebb bevásárlásokat eszközöljön. Minden baj nélkül érkeztek meg s a Mihai Viteazul tér egyik házának udvarán telepedtek le majd pedig a pénzt adott feleségének, hogy vásárolja meg mindazt, amire szüksége van, a piacon s addig ő a baromvásártérre megy kicsit szétnézni.

Minden úgy történt, ahogy megbeszélték. Az asszony kísért a piacra, a férfi pedig a baromvásártérre, amíg azután egy rendőr figyelmes nem lett a látszólag minden cél nélkül sétáló cigányasszonyra. Odalépett hozzá iratait kérte és mikor az asszony nem tudta felmutatni, nem sokat teketóriázott és bekísérte a rendőrségre, ahol csavargása miatt letartóztatták, kihallgatták, majd pedig átadták a katonai törvényszéknek.

Az asszony tegnap délelőtt került a katonai törvényszék elé, amely foglalkozott az ügyével. Időközben azonban a

kétsebbeesett férfi, aki meg volt győződve arról, hogy feleségét elrabolták, megtudta, hogy mi történt élete párjával, bejött Kolozsvárra és a tárgyaláson mint tanu jelent meg. Igazolta, hogy van bejelentett lakása, van „ipara” és állítását megerősítette egy másik tanu is. Gligore Dinicu, az egyesületbe tömörült cigányok szervezetének erdélyi „inspektora” is, aminek következtében a törvényszék felmentette az asszonyt a csavargás vádjától.

Igy ölelhette meg azután a boldog cigány elvesztett és nagynehezen megtalált feleségét — ámbár, amint a szintén megjelent apósa mondotta — eleinte nem nagyon igyekezett a feleségét megkeresni.

— Erősen emelkedik az amerikai aranykészlet. Newyorkból jelentik: A szövetségi bank havi folyóiratának közlése szerint az Egyesült Államok aranykészlete szeptember hónap folyamán újabb 600 millió dollárral emelkedett és elérte a 13 milliárd 700 millió dollárt.

Ma délelőtt 10 órakor kezdődnek a feleki nagy autoversenyegek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nagy érdeklődéssel várt feleki autoversenyegek ma reggel 10. órakor kezdődnek meg. Tíz órától fél tizenkettőig a motorkerékpárversenyegek, fél tizenkettőtől háromnegyed egyig a sportautók, háromnegyed egytől pedig fél kettőig a versenyautók versenye kerül lebonyolításra. Az indulók a következők: Sportautók: Eugen Titeanu propagandamini miniszter, Peugeot kocsiján, J. Calcian, Willy Rautenstrauch BMW, Petre Cristea BMW, Jean Calcianu Hotchkiss AGG, de Castelaire BMW, Corneliu Babos Terroplane, Weisz Márton Ford, Adolf Reichenwallnar Fiat. Versenyautók: Hans von Stuck Auto Union, J. Calcianu Steyer, Petre Cristea BMW, Mihail Sontag Maserati. Turista motorkerékpárok: Berey Rudolf DKW, Borden József Ariel, Ammer Károly Sarolea, Ludovic Pardi Indian, Szabó Miklós FN., Guther András Sarolea, Cseke Lajos sajátkészítményű gépen, Edelstein Géza Ariel, Blum Sándor DKW, Silló Ferenc Puch. A versenyzők egyszerre indulnak. Sportmotorkerékpárok: Dan Tatusescu BMW, Constantin Voluntaru BMW, Kertész Zoltán BMW, Grätz Imre Rudge, Kósa Domokos Imperia, Stefan Tamas Triumph, Vasile Petrescu TWN, Loiso mérnök Ariel. A versenyzők egyszerre indulnak. Oldalkocsis gépek: Ottó Pfennings Zündapp, Tekla Majercsik AJS, Czaga Lajos Sarolea. Versenygépek: Ioan Popa Norton, Ionescu Cristea Norton, Erich Lautmann Rudge, Nic. Niculici Ira, L. Georgescu NSU, Bucur Galca NSU, Grätz Imre Rudge, Pop Stefan DKW. Oldalkocsis gépek: Lazar Georgescu NSU, Const. Aslan Sarolea. Szombaton délután és vasárnap reggel egyébként a versenyzők nagy edzést tartottak.

TUDNIVALÓK A VERSENYRŐL

A versennyel kapcsolatosan a kolozsvári Automobil Club vezetősége, dr. Tătaru Coriolan egyetemi tanárral, az Automobil Club elnökével az élen nagyszabású rendezőbizottságot alakított. A rendezőség felhívja Kolozsvár lakosságának figyelmét, hogy kiskorú gyermekeket szülői felügyelet nélkül

lyén, sem pedig a versenypálya mellett járhatnak. A lakó gazdák pedig háziállataikat kössék be az istállóba, hogy ily módon minden szerencsétlenségnek elejét vegyék.

A verseny délelőtt 10. órakor kezdődik és délután 2. órakor ér véget. Ez idő alatt a feleki uton a forgalom teljesen szünetel úgy a gyalogjárók, mint a kocsik, magánautók és egyéb járművek részére. A versenyről visszatérőben az indulás sorrendje a következő: A királyi gépkocsi, az Uralkodó kíséretében levő előkelőségek gépkocsija, a hatóságok kocsija, a versenyzők gépkocsija, magángépkocsi és végül az autóbuszok. Gyalogjárók úgy a verseny tartama alatt, mint minden verseny után a visszaindulás végeztéig, csak a feleki országút külső jobboldalán levő gyalogösvényen közlekedhetnek. Ezeket a rendelkezéseket mindenki saját érdekében pontosan betartani köteles.

— Növekedik Japán gépkocsi termelése. Mint Tokióból közlik: Japán két legnagyobb gépkocsi gyára, a Nissan és a Toyota egyesülnek két újabb gyárteleppel állítanak fel és az évi termelés 82 ezer kocsiára emelik.

— Nyomatlanul eltűnt egy német repülőgép. Berlinből jelentik: A Luftwansa társaság egyik repülőgépe, amely Natalból Bathurst-felé repült, nyomatlanul eltűnt Felkutatására több repülőgép indult utba.